

Elkallódott labdákba botlunk, maszatos gyermekzsebkendőkbe, melyeket otthon talán épp most keresnek, az anya és dada. Elvesztette kis gazdája. (Az anyja megveri érte.)

A kápolnából fejkendős, öreg nénikék jönnek ki, falusias külsejű férfiak. (Nem is sejtené az ember, mennyi ilyen „falusi” él már Budapesten.)

Diákok andalognak tüzes szemű, fiatal leányokkal. Mindegyik friss, kedves, modern, egy-egy leendő mozcisillag.

Annyi van belőle, mint fenn az ezüstösen szürkülő, őszi égbolton az igazi csillag ...

1930. szeptember 2., kedd, 8. old.

Papírszüret ...

Hol a palatábla és a levonókép? –
Elemisták és gimnazisták
könyvkészlete

Az igazi szüretet, mikor puttonyokban hordják a szőlőt, s must csorog a csapról, megelőzi szeptember elején a kisdíákok papírszüretje, az irkák, füzetek, könyvek kavargása, melyre a tinta folyik. (Most készítik a tintalevest, papírgaluskával.)

Micsoda zsbongás, dongás-bongás mindenütt a városban, iskolák körül az aszfalton, papírkereskedések és könyvesboltok tájékán. Ezek a csöpp emberkéek fölfegyverzik magukat. Még tiszta az írka, melyre pár nap múlva ráömlik a tinta, s gyászos pocákat hagy s örök emléket a nadrágon és a kabát-száron is, még hegyes az írón, mely holnap eltörik, éktelen bőgés közepette, még ragyog a könyv, mely egy hónap múlva már számárfülekkel ékeskedik, maszatossá válik, s leginkább salátához hasonlít.

De ezekben a napokban mindnyájan a kezdés friss örömét érezzük. Mi-lyen boldogság lehet így szeptember elején berukkolni az iskolába.

Gyermekkorunk ismerősét, a palatáblát hiába keressük. Budapesten nincs sehol. Csak talán tanyai iskolákban használják még néhol. A pala-vevessző csikorgása se hallható, mely emlékezetünkben végzetesen össze-forrt a betűvetés első próbálkozásaival.

Amint halljuk, tolltartót se vásárolnak. Ez karácsonyi cikk, akkor kapják a kisdíákok, s ilyenkor még van nekik tavaly karácsonyról, az angyaltól.

Hát a préselt képek, a matricák, a levonók, melyek színes alapjukkal annyi örömet okoztak nekünk hajdanában? Azok is divatjukat múlták. Né-hol, külvárosi boltok adják ráadásul kis vevőiknek.

Más újságok vannak. Az állam roppant tömegben vásárolja gyermekmen-helyei számára az írószereket, melyeket a vidéki tanfelügyelők útján oszta-nak széjjel az egész országban. Minden egyes gyermek hét-hét füzetet kap, két írót, hat tollat, negyedikestől fölfelé hat darab festéket, öt rajzfüzetet. Meg kell állapítani, hogy iskoláikban kizárólag magyar árut használnak. (Ezen a téren diadalmaskodik az az elv, melyet másutt csak üggyel-bajjal tudunk keresztülvinni.)

A régi hátitáskát már csak elemisták hordják. Egyébként az aktatáska di-vatos új gimnazisták körében, a hetedikesek-nyolcadikosok pedig azt se igen használják.

Majdnem minden budapesti gyerek már első gimnazista korában kap töltőtollat, s töltőtollal ír. Népszerű a repülőgépek papírmodellje, a Zeppe-lin-modell a hangárral, melyet maguk a diákok állítanak össze. Minden gyermeknek van notesze (a nagyobbaknak tanári notesze is). A radírt válto-zatlanul imádják. Miért? Ezzel el lehet tüntetni azt a bűnt, melyet írásban elkövettek. (A bűnbocsátás jelképe.)

Ami a könyveket illeti, megtudjuk, hogy egy első elemisnek ma csak ábécés könyv kell, mely egy pengő nyolcvan fillérbe kerül. A negyedik elemis minden könyvkészlete már tizenöt pengő, az első gimnazistáé harminc-har-mincöt pengő, a nyolcadikosé hetven-nyolcvan pengő (a segédkönyvek és szótárak nélkül).

Az idén húsz százalékkal több gimnazista van, mint tavaly, és húsz száza-lékkal kevesebb elemis.

Némely iskola együttesen vásárolja a könyveket, s ekkor a boltok min-den tizedik példányt ingyen adják a szegény diákok részére. Sok könyves-bolt a szülők könnyebbségére számlát nyitott, melyet négy vagy hat részlet-ben törleszthetnek.

Íme a legújabb hírek a papírszüretről ...

1930. szeptember 12., péntek, 9. old.